

Ontwikkelschool in de kijker Bs de Regenboog in Schijndel

Marja Schippers en
Mireille Louwers

werken in het begeleidingsteam van Bs de Regenboog en zijn samen met de taalcoördinatoren Diana Rijkers, Mariëlle Smulders en Tessa van Doorn de kartrekkers voor het traject Curriculum.nu op school. Hierin worden zij bijgestaan door de ouders en opa uit de klankbordwerkgroep die door de school is ingesteld.

In deze jaargang van MeerTaal portretteren we elk nummer een ontwikkelschool die verbonden is met het leergebied Nederlands: hoe ziet hun taalonderwijs er nu uit? Waarom doen ze mee aan Curriculum.nu en waar hopen ze op? In deze editie aandacht voor De Regenboog uit Schijndel.

Onze school heeft de laatste 15 jaren een ontwikkeling doorgevoerd van een school die werkt met een leerstofjaarklassensysteem met daarbij behorende methodes naar het werken met (zelfontwikkelde) leerlijnen. Hierbij zijn de kerndoelen en later de referentieniveaus leidend geweest. Het denken rondom de leerlijnen en bijbehorend curriculum blijft een ontwikkelpunt binnen de school. Als ontwikkelschool denken wij graag mee, ook om zo gebruik te maken van de kracht van het *samen* (leraren, leerlingen én ouders) ontwikkelen van een visie voor Nederlandse taal.

Het belang van goed, passend Nederlands onderwijs op onze school staat al jaren op onze agenda. Door de mogelijkheid om als

ontwikkelschool mee te denken over de nieuwe opdrachten binnen het ontwikkel gebied Nederlandse taal ervaren wij dit project als een uitdaging. Het is een mooie aanvulling op de ontwikkeling die onze school reeds heeft ingezet.

Leren in geuren en kleuren

De Regenboog is een school met twee locaties in de constructie hoofd- en nevenvestiging. De hoofdvestiging ligt in de wijk Hoevenbraak/Hulzenbraak, de nevenvestiging in het kerkdorp Wijbosch. De naam 'Regenboog' is gekozen door ouders, leraren en leerlingen van de school zo'n 20 jaar geleden. Met deze naam wordt de verbondenheid tussen de twee locaties gesymboliseerd en wordt aangegeven dat iedereen welkom is op de school. Het gedifferentieerd werken met behulp van leerlijnen, in een rijke leeromgeving binnen en buiten school noemen wij 'Leren in geuren en kleuren'.

Een voorbeeld waar wij afgelopen jaren mee bezig zijn geweest is de zogenaamde 'sjablonen-didactiek'. Sjablonen vormen een uitgangspunt om het leren (van kennis en vaardigheid) op gang te helpen. Voor elke vorm van taaluitingen hebben we een concrete uitwerking voor leerlingen gemaakt. Die uitwerking noemen wij een sjabloon. Zo hebben we bijvoorbeeld sjablonen voor het leren schrijven van gedichten. Voor elke versvorm (sonnet, elfje, limerick, haiku, sinterklaasgedicht) hebben we een

Aan de slag met een sonnet middels sjablonen

Inmiddels hebben wij drie feedbackronden achter de rug. In de door Curriculum.nu geplande feedbackperiodes hebben wij gesprekken gevoerd met teamleden, leerlingen uit de bovenbouw, ouders en grootouders. De opdrachten die aangeleverd waren door het ontwikkelteam waren de aanknopingspunten om te komen tot een gesprek. De mooiste, inspirerende, overwogen, bevolgen gedachten hebben we gedeeld met het ontwikkelteam.

Wij zullen er enkele hier beschrijven:

- Met name de samenhang van de ontwikkeling van de Nederlandse taal met de persoonlijke ontwikkeling van het kind doet recht aan de ontwikkeling en kansen van iedere leerling. Mooi dat de visie opnieuw opgebouwd wordt en niet uitgaat van het herschikken van de al bestaande beschrijvingen.
- Onze kinderen hebben via de mobiele telefoon de wereld in hun broekzak. De ontwikkeling verloopt via veel meer wegen dan alleen in en om school. Hierop anticiperen is een must. .
- Ouders vinden het belangrijk dat de digitale geletterdheid nadrukkelijk naar voren komt in de visie, het mag zelfs als een vierde domein worden toegevoegd in het concept.
- Uit het gesprek met de bovenbouw leerlingen kwam naar voren dat wanneer kinderen het Nederlands nog niet spreken (op school) dit heel erg vervelend voor hen moet zijn. Ze kunnen dan niet leren zoals wij. Door de Nederlandse taal kun je leren uit boeken maar ook onderzoeken en samenwerken. Samenwerken wordt als belangrijk gezien, ook voor de toekomst.

Met de deelname als ontwikkelschool hopen wij een impuls te kunnen geven aan onze leerlijnen, de rijke leeromgeving en de kindleergesprekken. Wij willen ons bezig houden met de concentrische leerlijnen op het gebied van Nederlandse taal en hoe we deze kunnen vertalen en zichtbaar maken in een portfolio (formatief evalueren) maar vooral ook het ontwikkelen van een visie voor de komende periode gericht op "leren" van onder andere het Nederlandse taalonderwijs.

eigen sjabloon ontwikkeld. Als leerlingen als leerdoel hebben 'het schrijven van een gedicht dat bij een sinterklaasurprise past' gaan ze samen met groepsgenoten aan de slag met deze sjablonen. Ze onderzoeken de verschillen, overeenkomsten, kenmerken tussen de verschillende dichtvormen. Aan de hand van dit onderzoek schrijven de leerlingen een gedicht. Een leerdoel dat hier aan gekoppeld kan worden, kan zijn 'ik kan een gedicht voordragen'. Via filmpjes, voorbeelden van andere leerlingen (zijn ook sjablonen) gaan leerlingen dan op zoek naar de best passende voordracht van het eigen gedicht.

De sjablonen voor taaluitingen worden dus gebruikt om ideeën op te doen, om samen succescriteria te bepalen en het uitwerken van een stappenplan om zelf tot een dergelijke taaluiting te komen. We hanteren daarbij het adagio "afkijken mag en moet!".

Ben je nieuwsgierig geworden hoe dit bij ons op school vorm krijgt, kijk dan op onze site: www.bs-deregenboog.nl/ of neem contact met ons op.

Onze rol als ontwikkelschool

Samen met de ontwikkelteams, de ontwikkelscholen en alle betrokkenen in het werkveld proberen wij voor de komende 10 jaar een voorzet te geven in onderwijsbehoeften van wat wij denken dat jongeren nodig hebben. Dit geeft ons als school, het team, de ouders uit klankbordwerkgroep en de leerlingen een trots gevoel.

Lees meer over het traject Curriculum.nu en het leergebied Nederlands op pagina 4 van dit nummer, in het vorige nummer van MeerTaal of op www.curriculum.nu/